

LA PEDRA DEL DIABLE
Llegenda apòcrifa de Parets del Vallès
Text de Miquel Desclot

Pròleg

En els dies de la guerra
que el destí d aquesta terra
capgirava tristament
per lliurar-la a l aspre vent
que ens portaven els Borbons,
els exèrcits fanfarrons
arrasaven el país
perquè tot s esmorteís
i la gent se sotmetés
a la llei dels carnissers.
A la vila de Parets,
camps i cases i vinyets
van cremar com secs tions
amb les flames dels Borbons.
Fins l església parroquial
i l arxiu immemorial
es van fondre a la foguera
que volien justiciera.
Pedra a pedra, s esfondrava
tot el poble, i s esfumava
la memòria del passat.
El present era arrasat
i el futur feia terror.
Però havent passat l horror
de la guerra maleïda,
els que van salvar la vida
van posar-se a treballar
per refer el que va quedar.
No hi ha força més potent
que la vida renaixent.

Primera escena

Dos veïns

VEI 1

Quin temps fa tan xafogós

VEI 2

Sí, aquest sol crema per dos

VEI 1

El mossén diu que ha llogat
a no sé quina ciutat
un traçut mestre de cases
que refaci aquestes brases
de l'església parroquial.

VEI 2

Doncs hi ha feina, Déu me val!

VEI 1

A cada un el que sap fer.

VEI 2

Si és un mestre, ho farà bé.

VEI 1

Diu que arribarà demà.

VEI 2

Si ens poguèssim refrescar!

Segona escena
Música d entrada de Marcel
Marcel i Veí

MARCEL

Déu us doni un bon matí.
¿Em sabríeu dir el camí
de la vila de Parets?

VEÍ

Oi tant: qualsevol d aquests.
És aquí, ben a la vora:
Hi sereu en un quart d hora.
Que hi busqueu algú, potser?

MARCEL

Francament, ja us ho diré:
m espera el senyor rector.

VEÍ

Que el busqueu per devoció?

MARCEL

Doncs també, si fa no fa,
perquè vinc a treballar.

VEÍ

Sou, potser, el mestre de cases?

MARCEL

Sí, el que ordena cavar rases
i aixecar parets i voltes
perquè al·leluies i absoltes
tinguin el millor palau.

VEÍ

Se us veu prou, que sou de pau!

El senyor rector us espera.

Agafeu, doncs, la dreuera.

MARCEL

Moltes gràcies, bon veí. (veïneta)

VEÍ

Per molts anys ho pugueu dir. (per molts anys la pugueu dreuera)

Tercera escena

Dos veïns.

VEÍ 1

L església de sant Esteve
va aixecant-se sense treva.

VEÍ 2

El nou mestre va per feina
i no hi plany ni temps ni eina.

VEÍ 1

De debò que estem de sort:
sembla que hem trobat el nord.

VEÍ 2

Aquest home, ens l ha enviat
Déu mateix, per caritat.

VEÍ 1

Sí, després de tants desastres
ja ens calien més bons astres.

VEÍ 2

D ençà que ell ens és veí
el món sembla reflorir.

VEI 1

És que és dolç com una bresca

VEI 2

Si també ens portés la fresca!

Quarta escena

Música d entrada d Elisenda.

Elisenda i Marcel.

ELISENDA

Oh, senyor, m heu espantat!

MARCEL

Em sap greu. Com he gosat?

ELISENDA

Qui sou vós? No em sou estrany.

MARCEL

Un company amb bon afany.

Un que aixeca murs al cel
amb la força de l anhel.

ELISENDA

El mestre de cases nou?

MARCEL

El que pedra amb pedra mou.

ELISENDA

Quin ofici afortunat!

MARCEL

I també molt esforçat!

Vós, en canvi, sou tan fina!

Com us diuen, doncs, fadrina?

ELISENDA

Elisenda em diu tothom.

MARCEL

Sou bonica com el nom.
Doncs a mi em diuen Marcel.

ELISENDA

Un bon nom per portar al cel
les parets de Sant Esteve.

MARCEL

I també la vida teva,
si volguessis venir amb mi.

ELISENDA

No em vulgueu torçar el camí,
que m esperen a can Serra.

MARCEL

Ni que sigui a una altra terra,
jo t hi vull acompanyar.

ELISENDA

Doncs ja et pots ben afanyar,
que m hi esperen de fa estona.

MARCEL

Si és amb tu, tant se me n dóna.

Cinquena escena

Llucifer i Marcel.

LLUCIFER

Bona nit tingueu, senyor.

MARCEL

Bona nit que Déu nos do.

LLUCIFER (*amb una ganyota*)

Que podria parlar amb vós?

MARCEL

Us escolto, delerós.

LLUCIFER

De primer em vull presentar,

per poder-vos dar la mà.

Sóc Baró de Serbenet,

gran senyor d un bell indret

on els gossos i les llisses

els lliguem amb llonganisses.

Porto uns dies de viatge,

carregat amb l equipatge,

i quan duia molta estona

pel camí de Barcelona,

el capvespre m ha aturat.

¿Sabeu per casualitat

un hostal per fer-hi nit?

MARCEL

Sí, tingueu-vos per servit.

Jo mateix us hi duré,

que us faré tractar molt bé.

LLUCIFER

Sou amable, bon amic.

MARCEL

Amb el pobre o amb el ric,
no sabria ser res més.

Caminem quatre carrers
i serem allà on voleu.

Mentrestant, si em permeteu,
us voldria fer saber
el neguit que em pren l' alè.

LLUCIFER

Un neguit us fa patir?
Au, parleu, ja podeu dir:
tot orelles, per servir-vos,
que ja friso per sentir-vos.

MARCEL

De bon grat us ho diré,
que parlar-ne em farà bé.
Vaig venir en aquest poblet
amb l' encàrrec fet i dret
d aixecar de nou de terra
el seu temple, que amb la guerra
va quedar en un munt de runa,
tot de mida d una engruna.

LLUCIFER (*fent-se l interessat*)

A la guerra, ja se sap:
cau la cua o cau el cap.

MARCEL

Jo hi he fet un bon treball,
i ja estic al capdavant.
Però em falta, imagineu!,
una pedra, un sol carreu,
per tancar el cim de la volta:
ja veieu si és poca-solta!
Una pedra, i ja estaria!

LLUCIFER

I això sol us angunia?
No hi ha pedres, per aquí?

MARCEL

Bon amic, és clar que sí.
Però em cal, per coronar,
una pedra singular:
grossa i forta, i ben tallada.
Ja he fet tota la contrada,
i no hi ha ni una pedrera
que en tingui una de primera.
I el contracte diu ben clar
que aquest mes l'haig d'acabar!

LLUCIFER

Una pega ben menuda:
jo us podria ser d'ajuda!

MARCEL

Vós mateix m'ajudaríeu?
Ah, quin àngel no seríeu!

LLUCIFER

Tinc molt bones relacions
en aquest i en altres mons

MARCEL

Quedaria en deute amb vós

LLUCIFER

Això fóra deshonrós.
Valdrà més que hi posem preu.

MARCEL

Ben segur: el que vós digueu.

LLUCIFER

La vostra ànima! Us va bé?

MARCEL

La meva ànima? Prou bé!
És un preu bastant estrany,
però em treu d un bon afany.

LLUCIFER

Doncs entrem aquí a l hostal
i signem-ho així, tal qual.

MARCEL

Un contracte net i franc.

LLUCIFER

Sí, però signat amb sang!

MARCEL

Signarem com vós vulgueu,
si em serviu aquest carreu.

LLUCIFER

Us agrada fer negocis!
Som un bon parell de socis.

MARCEL

Si compliu correctament,
quan seria el pagament?

LLUCIFER

Abans que el gall canti al dia   *(Serà abans no acabi el dia*
La vostra ànima ha de ser mia.   *que enllestiu la feina pia.)*

MARCEL

¿I si a l hora de cobrar
no em poguéssiu carregar?

LLUCIFER

Ai, bromista, no em feu riure:
si això passa, sereu lliure!

Sisena escena

Dos veïns

VEI 1

No s acaba, la calor?

VEI 2

Ja em diràs: amb el senyor

De les flames de l infern,

Aquest temps es farà etern!

VEI 1

I quan no és en Llucifer

El qui a dur la calda ve,

És en Bitru , un secretari,

Qui ve a encendre l escenari.

VEI 2

Ah, qui poguès viure al Pol!

VEI 1

Ja ho pots dir: ni sol ni dol.

Setena escena

Bitru, Marcel i Elisenda

BITRU

Mestre de cases Marcel?

MARCEL

No en sé d'altre sota el cel.

BITRU

Tinc per vós aquest paper.

MARCEL

Qui us envia de carter?

BITRU

El meu amo natural.

MARCEL

I qui és, senyor tan alt?

BITRU

El baró de Serbenet,
gran senyor del millor indret.

MARCEL

Així, doncs, és complidor.

BITRU

Com escau a un gran senyor.

MARCEL

Doncs, porteu, vejам què diu.

BITRU

Sou servit, aquí ho teniu.

(En Marcel llegeix.)

Li voleu tornar resposta?

MARCEL

No caldrà. No és cap proposta.

BITRU

Doncs, així, us dic a reveure.

MARCEL

Sí, compliu el vostre deure.

(BITRU se n va.)

En efecte, ve signat

i em promet allò acordat

per d aquí a un parell de dies.

El baró no té manies!

Allò que ell signava amb sang

no ho oblida pas de franc.

(Amb astorament creixent.)

Però aquestes lletres ballen,
i ara totes s encavallen
les que anaven al darrere
al davant van en renglera
i m escriuen un nom nou
que m espanta i em remou:
el baró de les Tenebres!!
I no és obra de les febres:
amb el preu que em va posar
l hauria hagut de clissar!
He pactat amb el diable,
el compare menys fiable.
Ah, Déu meu, que sóc babau!
Qui em retornarà la pau?

(Comença a regirar-se, inquiet i atabalat. Apareix Elisenda.)

ELISENDA

Quina pau t han de tornar?
T han vingut a destorbar?

MARCEL

Elisenda, has de saber
que vaig vendre m el voler
per poder acabar la feina
sense haver de trencar una eina
quan vingués a fi el contracte.

ELISENDA

I amb qui has fet aquest mal pacte?

MARCEL

Doncs semblava un home amable,
però es veu que era el diable!

ELISENDA

Doncs ho tens ben malament,
perquè aquest no és gens clement.

Si et vol l'ànima a l'infern

t hi durà d'estiu o hivern.

El que ell diu que pensa fer
sempre ho du al cap del carrer.

MARCEL

No hi podem poder fer res?

ELISENDA

Trobarem un contrapès.

Vuitena escena

2 Veïns

VEI 1

Una història ben galdosa!

VEI 2

I una tarda xafogosa!

VEI 1

Fa suar , veure ls patir

Per un mala peça així!

VEI 2

Fa suar, veure ls portar

Aquest roc de mal girar!

El temperi i el soroll

Em faran tornar ben foll

VEI1

Saps què diu aquesta dansa?

Que deixem tota esperança!

VEI 2

I jo que tinc tanta set!

VEI 1

Demanem un got ben fred?

Novena escena

Llucifer i Marcel.

Plaça de l'església.

LLUCIFER

Esteu bé, mestre de cases?

MARCEL

Força menys que el rei d'espases!

LLUCIFER

Alegreu aquesta cara,
que el que us porto, bon compare,
us farà quedar més bé
que el que mai poguéssiu fer.

MARCEL

I el pedrot pel meu carreu?

LLUCIFER

Dalt del carro el trobareu.
No n'heu vist mai cap d'igual
en palau o en catedral.
Comproveu si jo he complert.

MARCEL

Com negar-ho, si és tan cert?
És la pedra més bonica
que hagi vist i la més rica.
Heu complert com un senyor,
i jo sóc un bon deutor.
Deixeu-me ara treballar
i passeu demà a cobrar.

LLUCIFER

Com que sou bon pagador
I jo millor cobrador,
No us puc pas fiar ni un dia;
Em sap greu, però qui fia
Té el negoci condemnat:
Cal cobrar sempre al comptat.

MARCEL

Pro llavors, ¿ qui tallarà
El carreu per coronar
Aquest temple encarregat
Per la gent del veïnat?
No m haureu deixat complir
Amb els tractes que vam dir

LLUCIFER

Aquells tractes no eren res.
El meu pacte és més de pes
O veniu amb mi de grat
O hi vindreu arrossegat?

Veieu aquest llum
És una llantia on s esmuny
la vostra ànima
de camí cap a l infern

Desena escena

VEI 1

Com s escalfa, aquesta històra!

VEI 2

Sí és ben digna de memòria

El calor que en aclapara!

VEI 1

I no s ha acabat, encara:

Que la noia, pel que es veu,

No esta conforme amb el preu.

VEI 2

Jo ja tinc curiositat

Per saber-ne el resultat!

VEI 1

Va, et convido a fer un glopet

Que t apagui aquesta set.

Onzena escena

Elisenda i Llucifer.

L'endemà, cap al tard, a la plaça de l'església.

ELISENDA

Bon capvespre, bon baró.

LLUCIFER

No podia ser millor!

Fa una brisa ben suau

i se sent cantar el gripau.

Qui sou vós, bella donzella?

ELISENDA

Una sóc que es meravella

del poder que vós teniu,

que us fa l'amo del que és viu

sota la capa del sol

i us enlaira a vós tot sol.

LLUCIFER (*afalagat, fent-se el modest*)

Voleu dir que n'hi ha per tant?

ELISENDA

No conec ningú tan gran.

Per això us vull festejar

amb un ball molt popular

que dansem en aquest poble

quan rebem algú molt noble.

LLUCIFER (*encara estarrufat, però nerviós*)

Com m'afalagueu, bufona!

M'hi estaré, doncs, una estona,

pro haig d'anar-me'n de seguida,

que tinc feina amb una vida.

ELISENDA

¿Un senyor tan poderós
treballant tan delerós?

LLUCIFER

El poder és molt delicat
i cal dur-lo ben fermat.

ELISENDA

Una estona, doncs, només,
i fareu el fet després.

LLUCIFER

¿ Qui refusarà a una noia
un regal de tanta joia?
Endavant, doncs, amb la dansa
i doneu-me delectança.

*Música del ball d Elisenda.
En acabat, mentre Elisenda encara dansa, canta el gall.*

LLUCIFER (*emprenyat*)

Què vol dir quiquiriquí?
Qui és aquest que balla així?

Torna a cantar el gall, mentre Elisenda encara dansa.

¿Quina bèstia més grollera
i ballant de tal manera?

Torna a cantar el gall, mentre Elisenda encara dansa.

A callar el quiquiriquí
No hi ha cap cuiner, per aquí?

Elisenda atura la dansa.

No en feu cas, bella xicota.
Reprengueu la dolça nota.

ELISENDA

No, baró de Serbenet

LLUCIFER

Què voleu dir? No hi ha dret!

ELISENDA

Vull dir que heu perdut el joc.

LLUCIFER

Què dieu? A poc a poc!

Què és aquesta traïdoria?

ELISENDA

Que ja som a un altre dia
i ara no podreu cobrar
el mal preu que vau posar
al contracte del carreu.
Heu perdut. Oi que ho veieu?
En Marcel ha quedat lliure:
ara sí que podrem riure!

LLUCIFER

Sou traïdora, donzelle!
I semblàveu tan fineta!

ELISENDA

És la força de l amor,
que ens fa forts amb el terror.

LLUCIFER

Doncs me n torno al meu indret,
al racó de Serbenet,
si no em puc endur el trofeu
que em mereixo pel carreu.
Però un dia em cobraré
un engany tan potiner.

ELISENDA

Si fóssiu home de pau
us diria adéu-siau.

LLUCIFER

Habitants del fons del foc,
torno a casa, feu-me lloc!

Darrera escena

Elisenda i Marcel.

ELISENDA

Per l amor ens hem salvat.

MARCEL

L amor teu m ha alliberat!

I mirant-ho fredament,
no en sortim pas malament,
que una pedra del diable
ens ha fet la vida amable.

VEI 1

Fins i tot, aquest amor...

VEI 2

ens apaga la calor!

ELISENDA

Pro a la vila de Parets
no hi volem més Serbenets!

VEI 1

I què fem , d aquest pedrot?

VEI 2

Servirà per tapar el sot
Que mai més torni a sortir
El diable per aquí

ELISENDA i MARCEL

El record és una gerra

Que amb el temps tota s'esguerra:

Doncs guardem aquesta història

al bell fons de la memòria!

Ni en aquesta ni en cap terra

Porta bon consell la guerra